

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia komora)

z 9. septembra 2015*

„Hospodárska súťaž — Kartely — Svetový trh s elektrónkami pre obrazovky televízorov a počítačov — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP — Dohody a zosúladené postupy v oblasti cien, rozdelenia trhov, kapacít a výroby — Právo na obhajobu — Dôkaz o účasti na karteli — Jediné a pokračujúce porušenie — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút z roku 2006 — Proporcionalita — Pokuty — Neobmedzená právomoc“

Vo veci T-82/13,

Panasonic Corp., so sídlom v Kadome (Japonsko),

MT Picture Display Co. Ltd, so sídlom v Matsuocho (Japonsko),

v zastúpení: R. Gerrits a A.-H. Bischke, advokáti, M. Hoskins, QC, a S. K. Abram, barrister,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: A. Biolan, M. Kellerbauer a G. Koleva, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie C(2012) 8839 final z 5. decembra 2012, týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.437 – Elektrónky pre obrazovky televízorov a počítačov), v rozsahu, v akom sa týka žalobkyní, alebo subsidiárne návrh na zníženie sumy pokuty, ktorá bola uložená žalobkyniam,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora),

v zložení: predseda komory S. Papasavvas (spravodajca), sudcovia N. J. Forwood a E. Bieliunas,

tajomník: C. Kristensen, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. novembra 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok¹ [omissis]

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 23 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 13. februára 2013 žalobkyne podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 24 Keďže sa zmenilo zloženie komôr Všeobecného súdu, sudca spravodajca bol pridelený k tretej komore, ktorej bola z tohto dôvodu predmetná vec pridelená.
- 25 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 18. februára 2014 žalobkyne predložili pripomienky k duplike. Komisia predložila svoje pripomienky k tomuto dokumentu podaním z 28. februára 2014. Tieto dve podania boli založené do spisu rozhodnutím predsedu komory zo 7. marca 2014.
- 26 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (tretia komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení prijatých na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 svojho rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 položil účastníkom konania určité otázky. Tejto žiadosti bolo vyhovené v rámci stanovenej lehoty.
- 27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 11. novembra 2014. Na pojednávaní sa rozhodlo o vyzvaní účastníkov konania na predloženie ich prípadných pripomienok k rozsudku Súdneho dvora z 12. novembra 2014, *Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia (C-580/12 P, Zb.)* v lehote desať dní od jeho vyhlásenia, pričom táto lehota bola v prípade Komisie na jej žiadosť predĺžená do 28. novembra 2014.
- 28 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 28. novembra 2014 Komisia tejto žiadosti vyhovelá. Žalobkyne pripomienky nepredložili.
- 29 Dňa 28. novembra 2014 bolo prijaté rozhodnutie, že do súdneho spisu k veci nebude založený dokument predložený Komisiou, ktorý sa týka zápisnice z pojednávania.
- 30 Ústna časť konania sa skončila 5. decembra 2014.
- 31 Uznesením z 26. mája 2015 Všeobecný súd rozhodol o opätovnom otvorení ústnej časti konania podľa článku 62 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991.
- 32 V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 rokovacieho poriadku z 2. mája 1991 Všeobecný súd vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje prípadné pripomienky k návrhom, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet vo veci *InnoLux/Komisia (C-231/14 P, Zb.)*. Tejto žiadosti sa vyhovel v stanovenej lehote. Účastníci konania následne predložili svoje pripomienky k odpovediam poskytnutým v rámci uvedeného opatrenia na zabezpečenie priebehu konania a osobitne k výpočtu a sume pokút.
- 33 Ústna časť konania sa skončila 10. júla 2015.
- 34 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa v ňom konštatuje, že MEI alebo MTPD porušili článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP,

1 — Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

- zrušil alebo primeraným spôsobom znížil pokuty uložené spoločnostiam Panasonic alebo MTPD,
- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

35 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu,
- uložil žalobkyniam povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav [omissis]

O druhom návrhu na zrušenie alebo zníženie sumy pokuty uloženej žalobkyniam [omissis]

O metodológii použitej na stanovenie hodnoty predaja

- 153 Žalobkyne tvrdia, že metodológia použitá v napadnutom rozhodnutí na výpočet hodnoty priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov je nesprávna a jej výsledkom je pokuta, ktorá je vo vzťahu k skutočnému dopadu tohto predaja na trh neprimeraná. V tejto súvislosti po prvé tvrdia, že podľa žiadosti Komisie o informácie zo 4. marca 2011 sa má hodnota tohto predaja vypočítať ako priemer hodnoty priameho predaja v EHP počas daného obdobia, vynásobený počtom predmetných CPT. Tiež tvrdia, že metodológia Komisie vychádza z nesprávneho predpokladu, podľa ktorého priemerná hodnota CPT, ktoré sú zabudované do spracovaných výrobkov, je totožná s priemernou hodnotou priameho predaja CPT v EHP. Tento prístup podľa nich nezohľadňuje skutočnosť, že pokiaľ ide o Panasonic, CPT zabudované skupinou do spracovaných výrobkov sú vo všeobecnosti menšie, a teda majú nižšiu hospodársku hodnotu ako CPT, ktoré sa predávajú priamo tretím osobám v EHP, ako to uvádza správa poradenskej firmy pre ekonomiu hospodárskej súťaže, ktorá je prílohou odpovede na žiadosť Komisie o informácie, ktorú žalobkyne predložili 20. apríla 2011. Po druhé žalobkyne tvrdia, že na rozdiel od prístupu Komisie, ktorý je založený len na období, počas ktorého sa CPT predávali tretím osobám, metodológia, ktorú navrhli, je presnejšia, keďže je založená na váženom priemere, ktorý zohľadňuje tak obdobie, ako aj veľkosť CPT zabudovaných do televízorov spoločnosti Panasonic. Žalobkyne Komisii vytýkajú, že hoci nespochybnila správnosť údajov, ktoré jej predložili, nezohľadnila ich na účely výpočtu sumy pokuty, ktorá im bola uložená napadnutým rozhodnutím.
- 154 Komisia tvrdí, že usmernenia z roku 2006 neukladajú, aby sa zohľadňoval skutočný dopad porušenia článku 101 ZFEÚ na trh. Okrem toho tvrdí, že žalobkyne nenavrhujú alternatívnu metódu preto, že je presnejšia, ale len preto, že jej výsledkom je nižšia hodnota predaja, a teda nižšia pokuta. Komisia tvrdí, že nie je povinná zvoliť konkrétnu metódu, ktorej výsledkom je nižšia pokuta, ale len uplatňovať usmernenia z roku 2006 spôsobom, ktorý primerane odráža existenciu porušenia ako celku.
- 155 V tejto súvislosti pokiaľ ide o preskúvanie rozhodnutí Komisie v oblasti hospodárskej súťaže, vykonávané súdom Únie, je potrebné pripomenúť, že neobmedzená právomoc oprávňuje súd Únie na zmenu napadnutého aktu, a to aj bez toho, aby ho zrušil, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti s cieľom zmeniť napríklad výšku pokuty (pozri rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, Zb. s. I-7415, bod 86 a tam citovanú judikatúru).
- 156 Z judikatúry Súdneho dvora určite vyplýva, že výkon neobmedzenej právomoci pri určení výšky pokút nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na dohode v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ (rozsudky Súdneho dvora Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 51 vyššie, bod 617, a z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb. s. I-829, bod 152). Ak má Všeobecný súd v úmysle odkloniť sa osobitne vo vzťahu k niektorému z týchto podnikov od metódy výpočtu uplatnenej Komisiou, za predpokladu, že ju nespochybnil, je potrebné, aby to

- v napadnutom rozsudku vysvetlil (rozsudky Súdneho dvora z 18. septembra 2003, Volkswagen/Komisia, C-338/00 P, Zb. s. I-9189, bod 146, a z 30. mája 2013, Quinn Barlo a i./Komisia, C-70/12 P, bod 46).
- 157 Ďalej je potrebné pripomenúť, že podľa bodu 13 usmernení z roku 2006 pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty na základe článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 Komisia vychádza z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP.
- 158 Ako bolo pripomenuté v bode 16 vyššie, z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na účely stanovenia základnej sumy pokút Komisia zohľadnila podiel priameho predaja CPT – predaných samostatne alebo prostredníctvom spracovaných výrobkov – v rámci EHP počas celého obdobia porušovania, a to jednou z osôb, ktorým je uvedené rozhodnutie určené, vynásobený počtom rokov ich účasti na porušovaní (odôvodnenia 1020, 1021, 1034, 1042 a 1056).
- 159 Komisia v odôvodnení 1022 napadnutého rozhodnutia uviedla, že hoci zohľadnenie priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov viedlo v prípade niektorých účastníkov, vrátane materských spoločností spoločných podnikov, k zahrnutiu predaja v rámci skupiny, skutočnosť, že sa zamerala na prvý predaj výrobku dotknutého porušením, uskutočnený v EHP – či už bol spracovaný alebo nie – zákazníkovi alebo podniku, ktorý nebol súčasťou dodávateľského podniku, zaručuje, že medzi vertikálne integrovanými podnikmi a podnikmi, ktoré nie sú takto integrované, neexistuje diskriminácia.
- 160 Komisia navyše v odôvodnení 1026 napadnutého rozhodnutia poznamenala, že tým, že sa sústredila na hodnotu priameho predaja v EHP, ako aj na hodnotu priameho predaja uskutočneného v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, jej cieľom bolo do hodnoty predaja sústavne zahŕňať výrobky, ktoré boli predmetom kartelu, a to len vtedy, ak boli prvýkrát predané zákazníkovi, ktorý nie je súčasťou podnikov tvoriacich kartel, a ktorý sa nachádza v EHP. Komisia navyše zdôraznila, že nezohľadnila celkovú hodnotu spracovaného výrobku, ale len hodnotu CPT, ktoré boli do spracovaných výrobkov zabudované. Napokon Komisia v odôvodneniach 1027 a 1028 napadnutého rozhodnutia uviedla, že vzhľadom na to, že zosúladený postup týkajúci sa objemov a obmedzenia výroby sa týkal celkovej produkcie a predaja uskutočneného účastníkmi, predaj zákaznikom v rámci skupiny bol súčasťou diskusií kartelu.
- 161 Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyne nespochybňujú zohľadnenie predaja v rámci skupiny alebo priamy predaj prostredníctvom spracovaných výrobkov na účely výpočtu sumy pokuty, ktorá im bola uložená, ale správnosť výpočtu hodnoty tohto predaja zo strany Komisie, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti žalobkyne tvrdia, že na to upozornili vo svojej odpovedi z 20. apríla 2011 na žiadosť Komisie o informácie zo 4. apríla 2011.
- 162 Žalobkyne na pojednávaní spresnili, že Komisii poskytli presné údaje, ktoré v rámci možností zohľadňovali počet zabudovaných CPT, a to podľa ich rozmerov a ceny za príslušný rok. Žalobkyne navyše zopakovali svoju argumentáciu, že hoci Komisia nespochybnila presnosť týchto údajov, bez uvedenia dôvodov na ne neprihliadla.
- 163 Komisia potvrdila, že presnosť predmetných údajov nespochybnila, ale uviedla, že uplatnenie odlišnej metodológie na žalobkyne v porovnaní s inými osobami, ktorým je napadnuté rozhodnutie určené, ktorí takéto údaje nepredložili, by viedlo k porušeniu zásady rovnosti zaobchádzania. Okrem toho vyhlásila, že ak by sa Všeobecný súd domnieval, že údaje predložené žalobkyňami sú presnejšie, nebráni sa tomu, aby bol výpočet vykonaný žalobkyňami použitý na prepočítanie sumy pokuty.
- 164 Je potrebné zdôrazniť, ako bolo uvedené v odôvodnení 1032 napadnutého rozhodnutia, že osoby, ktorým je uvedené rozhodnutie určené, boli listom zo 4. marca 2011 vyzvané, aby použili konkrétne údaje týkajúce sa svojho priameho predaja v EHP a svojho priameho predaja v EHP prostredníctvom

spracovaných výrobkov ako základ pre výpočet hodnoty svojho predaja, a boli informované o spôsobe, akým sa majú vypočítať všetky požadované údaje. Z poučenia, ktoré bolo poskytnuté v prílohe I tohto listu na účely umožnenia odpovedať na súvisiaci dotazník, vyplýva, že metóda výpočtu odporúčaná Komisiou, pokiaľ ide o priamy predaj v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, je založená na priemernej hodnote priameho predaja v EHP uskutočneného v danom období, vynásobenej počtom predmetných CPT. V prípade neexistencie priameho predaja v EHP v relevantnom období alebo ak by takýto predaj nebol reprezentatívny, dotknuté podniky boli požiadané, aby kontaktovali Komisiu s cieľom prediskutovať alternatívnu metódu výpočtu.

- 165 Je potrebné konštatovať, že z odpovede žalobkyní z 20. apríla 2011 na žiadosť Komisie o informácie vyplýva, že žalobkyne navrhli alternatívnu metódu výpočtu hodnoty priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, ktorá bola uvedená v hospodárskej správe RBB Economics 19. apríla 2011 (pozri bod 153 vyššie) priloženej k uvedenej odpovedi. Táto metóda výpočtu spočívala v zohľadnení váženého priemeru CPT súvisiacich s uvedeným predajom, a to podľa ich skutočnej veľkosti a príslušného obdobia, s odkazom na údaje predložené žalobkyniami. V tejto správe bola hodnota priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov vypočítaná tak, že ku každej veľkosti televízora predaného v období porušovania sa priradila priemerná hodnota CPT tých istých rozmerov. V prípade neexistencie predaja CPT totožnej veľkosti v stanovenom období boli údaje, použité v uvedenej správe, založené na váženom priemere hodnoty všetkých CPT rôznych rozmerov predaných v tomto období, ktorý bol v súlade s váženým priemerom podľa metódy Komisie.
- 166 Podľa žalobkyní viedol ich prístup k výsledkom, ktoré sú presnejšie a bližšie skutočnosti, keďže účinkom metodológie použitej Komisiou mohlo byť, že ceny CPT veľkých rozmerov boli priradené k televízorom menších rozmerov.
- 167 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa bodu 15 usmernení z roku 2006 s cieľom stanoviť hodnotu predaja podniku Komisia použije najvyššie údaje, ktoré sú pre tento podnik k dispozícii. Keďže Komisia mala k dispozícii údaje, ktoré najpresnejším spôsobom odrážali hodnotu priameho predaja v EHP prostredníctvom spracovaných výrobkov, čo navyše uznala aj na pojednávaní, postačuje konštatovať, že sa bez uvedenia dôvodov odchyľila od usmernení, pokiaľ ide o výpočet základnej sumy pokút uložených žalobkyniam.
- 168 Súdny dvor už rozhodol, že usmernenia vyjadrujú konvenčné pravidlá postupu, ktorých sa Komisia musí vo svojej praxi pridržať a od ktorých sa nemôže v individuálnom prípade odkloniť bez udania dôvodov, ktoré by neboli v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania. Dotknutá inštitúcia sa totiž prijatím takýchto pravidiel postupu a zverejnením, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel odchyliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery (rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 209 a 211). Aj keď Komisia musí dodržiavať zásadu ochrany legitímnej dôvery pri uplatňovaní konvenčných pravidiel, ktoré si sama stanovila, táto zásada nemôže rovnakým spôsobom zaväzovať súdy Únie, keďže pri výkone svojej neobmedzenej právomoci nemajú v úmysle uplatňovať konkrétnu metódu výpočtu sumy pokút, ale individuálne preskúmajú situácie, vo veci ktorých konajú, pričom zohľadňujú všetky skutkové a právne okolnosti, ktoré s týmito situáciami súvisia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. mája 2013, Quinn Barlo a i./Komisia, už citovaný v bode 156 vyššie, bod 53).
- 169 Preto je potrebné, aby Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci zohľadnil na účely určenia sumy pokút uložených žalobkyniam údaje, ktoré mu predložili v priebehu správneho konania a presnosť ktorých Komisia nespochybňovala. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v odpovedi na opatrenia na zabezpečenie priebehu konania uvedené v bode 32 vyššie žalobkyne

spresnili, že údaje uvedené v žalobe, týkajúce sa celkovej hodnoty predaja spoločnosti Panasonic do 31. marca, nesprávne zahŕňali aj predaj uskutočnený v júli 1999, a v tomto bode predložili opravené údaje, ktoré Komisia nespochybnila.

170 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvej časti sa musí vyhovieť.

[omissis]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Suma pokút uložených článkom 2 ods. 2 písm. f), h) a i) rozhodnutia Komisie C(2012) 8839 final z 5. decembra 2012, týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.437 – Elektrónky pre obrazovky televízorov a počítačov), sa určuje na 128 866 000 eur, pokiaľ ide o Panasonic Corp., za jej priamu účasť na porušení týkajúcom sa trhu s farebnými elektrónkami pre televízory, na 82 826 000 eur, pokiaľ ide o Panasonic, Toshiba Corp. a MT Picture Display Co. Ltd, spoločne a nerozdielne, a na 7 530 000 eur, pokiaľ ide o Panasonic a MT Picture Display, spoločne a nerozdielne.**
- 2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
- 3. Každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.**

Papasavvas

Forwood

Bieliūnas

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 9. septembra 2015.

Podpisy